

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 0021/07

ע"מ 1022/07

ע"מ 1024/07

1

בפני כב' סגן נשיא אברהם אברהם

מעוררים

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]

נגד

משיבים

פקיד שומה עפולה

פסק דין

המחלוקת בתמצית

1. החברה המערערת עסקה בבניית מערכות מינון ואוטומציה למפעלי פלסטיקה. את פעילותה המקצועית עשו, בין היתר, שניים מבעלי מניותיה, האחים-המערערים, שהחזיקו בידע המקצועי הדרוש לשם כך.

בשנת 2003 החליט בעל השליטה בחברה (י) [REDACTED], כי החברה תחדל מפעילותה בתחום הנ"ל, על מנת שתפנה לעסוק בתחום אחר. בעקבות כך ייסדו האחים-המערערים חברה אחרת, במסגרתה המשיכו בפעילות, אותה עשו קודם לכן במסגרת החברה-המערערת.

אשר לחברה-המערערת, זו פנתה, כאמור, לדרך אחרת, והיא פועלת לקידום מיזמי תיירות ובידור שונים (הקמת מוזיאון טרקטורים בכפר תבור וכד'). ממשיכים לאחוז בהון המניות בו אחזו קודם לשינוי משנת 2003, אם כי מאז אין הם מעורבים כלשהו בפעילותה של החברה.

2. כיוון שלפירוד לא נתלוותה כל התחשבות בין בעלי המניות [REDACTED] כיוון [REDACTED] לא ניסה לעצור בעד האחים מלפעול בתחום פעילותה של החברה-המערערת, וכיוון [REDACTED] נוהג בחברה-המערערת מנהג בעלים, בלא כל מעורבות ש [REDACTED], ראה המשיב את השינוי שנעשה בשנת 2003 אירוע, המחייב את המעורבים בו בתשלום מס. הוא סבר, כי הן החברה וה [REDACTED] ויתרו, כל אחד מצידו, על נכס, וויתור זה הוא בבחינת רווח הון, עליו חייבים השניים במס (החברה, מחד, והאחים מאידך). כיוון שכך הוסיף המשיב להכנסותיהם של [REDACTED] לשנת המס 2003 סך

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 1021/07

ע"מ 1022/07

ע"מ 1024/07

3.1 מיליוני ₪ (שווי הויתור לפי הערכתו), ובאותו סכום חייב גם את החברה ברווח הון שעשתה מן הויתור.

3. המערערים חולקים על השקפה זו של המשיב. לשיטתם לא נעשה דבר, המחייב מי מהם בתשלום מס. החזקת המניות בחברה לא נשתנתה בעקבות השינוי המדובר, והיא עומדת בעינה עד היום. כל שארע – החברה-המערערת חדלה מפעילותה בתחום המדובר, ואת החלל מילאו האחים המערערים, ושב לעסוק בתחום היחיד בו היו בקיאים גם קודם שהחלו לעבוד בחברה, ובלא שנתנו לה או קיבלו ממנה כל תמורה שהיא. כיוון שכך – אין עניין לנו באירוע המחייב תשלום מס, כך המערערים.

4. מחלוקת זו הביאה להגשת שלושה ערעורים, שניים של [REDACTED] ואחד של החברה, ושלושתם נדונו במאוחד. פסק הדין מתייחס לשלושה.

המסד העובדתי

5. זוהי, אפוא, המחלוקת שנפלה בין בעלי הדין. המסד העובדתי הצריך לשם הכרעה תואר בה בתמצית רבה, והוא צריך הרחבת מה לשם הכרעה במחלוקת, ואת זאת אעשה עתה.

6. אם כן, [REDACTED] (להלן: "המערערת" או "החברה") הינה חברה פרטית, שהוקמה בשנת 1991 על ידי [REDACTED] יחד עם בנו, [REDACTED]. האחים [REDACTED] החלו עובדים בחברה מעת שהוקמה, ומשנת 1995 הם אווזים בהון מניותיה (להלן: "המערערים" או [REDACTED] החזקת המניות בחברה מתחלקת בין הארבעה הללו (עד היום) כך:

[REDACTED] – 61%;

[REDACTED] – 7%;

[REDACTED] – 16%;

[REDACTED] – 16%.

7. מעת הקמתה עסקה החברה בבניית מערכות מינון ואוטומציה למפעלי פלסטיקה, שידרוגן ותחזוקתן. היא היתה לחברה מן המובילות בארץ בתחומה, וצברה מוניטין עולמי.

המביא והמוציא בחברה-המערערת היה מייסדה ובעל השליטה בה [REDACTED] מי שעשו בצד המקצועי היו [REDACTED] להם היתה הכשרה בתחום עיסוקה של החברה, ובידיהם הוחזק הידע המקצועי המיוחד, עמו הם באו בעת שהחלו עובדים בחברה.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 1021/07

ע"מ 1022/07

ע"מ 1024/07

8. בשנת 2003 ארע דבר. מסיבה שאינני יכול לומר כי עמדתי כל הצורך על טיבה, החליט
באופן חד צדדי, להפסיק את פעילותה של החברה בתחום בו עסקה מאז הקמתה. נראה, כי
היתה זו החלטה פרטית מאוד, שאת טעמיה לא יכול היה [REDACTED] פרוש בפני בית המשפט. מכל
מקום, יהיו טעמיה של החלטה זו אשר יהיו, [REDACTED] חוש היה בהחלטתו. הוא פיטר את כלל
העובדים, ובהם האחים [REDACTED], שעבדו כשכירים של החברה. האחים [REDACTED] הופתעו מהודעתו החד
צדדית של [REDACTED] ונפגעו ממנה. מבחינתם משמעות הדבר היתה הפסקת פעילותם המקצועית, זו
שבה עסקו עד אז במסגרת החברה.
9. בנקודת זמן זו נשאו בעלי המניות ונתנו על מנת להיפרד, כן [REDACTED] משיכו בפעילות בה
עסקה החברה קודם לכן, [REDACTED] יפנה לפעילות החדשה שהועיד לחברה-המערערת. משא ומתן זה
לא נשא פרי, ולא הוליד כל הסכמה אודות הפירוד. משכך, פנו האחים [REDACTED] לדרכם, והחליטו ליסד
חברה חדשה [REDACTED] שמה), כשהם מצרפים שותף [REDACTED] ויחד עמו המשיכו, במסגרת
החברה החדשה, את הפעילות בה עסקה עד אז החברה-המערערת.
10. על תיאור זה אוסיף עוד, כי בעקבות הודעתו החד צדדית של [REDACTED] נעכרו מאוד היחסים
בין הצדדים, שהיו עד אז קרובים מאוד. הם הוסיפו ונעכרו לאחר [REDACTED] לא נכונים היו לשלם
את שדרש עבור הפירוד והעברת הפעילות בחברה לידיהם. הם נפגמו עוד לאחר [REDACTED] פנו
לדרכם החדשה, כשהם ממשיכים באותה פעילות בה עסקה קודם לכן החברה.
11. [REDACTED] השלים עם מהלכם זה ש[REDACTED] והיו לכך טעמים אחדים. ראשית, הוא שיזם את
השינוי, והחליט – למעשה לבדו – על שינוי הכיוון בעיסוקה של החברה-המערערת. לכן הוא ראה
עצמו אחראי, מבחינה מוסרית, להשלכות שנבעו מן השינוי על האחים [REDACTED], שכל כישוריהם
מתמצים, מימים ימימה, עוד בטרם הגיעו לחברה-המערערת, בתחום העיסוק הייחודי בו עסקה
החברה. שנית, [REDACTED] הבין, כי לא יוכל לעשות דבר למניעת פעילותם החדשה של [REDACTED] זו היתה
הבנתו, ככל הנראה בעקבות התייעצות עם אנשי מקצוע. ושלישית, משום אופיים המיוחד של
היחסים ששררו בין [REDACTED] לשותפיו, האחים [REDACTED], הוא לא רצה בשום אופן לפעול נגדם בערכאות
המשפט. כל הטעמים הללו חברו יחדיו על מנת להביא את [REDACTED] לידי השלמה עם מהלכם של
האחים [REDACTED], כאשר החליטו להמשיך את פעילותה של החברה-המערערת לבדם, לאחר שהחליט
[REDACTED] על הפסקת פעילותה של החברה.
12. פועל יוצא מכל האמור, האחים [REDACTED] פנו לדרכם, והמשיכו את פעילותה של החברה, בעוד
[REDACTED] פונה לדרך חדשה, משמע עיסוק במיזמי תיירות למיניהם. הפירוד לא מלווה היה בכריתתו
של הסכם כלשהו בין הצדדים, לבד מן ההסכמה-השלמה שתיאורה בא למעלה. לא היתה העברה של
המניות מצד לצד, לא היתה העברת כספים, לא כלשכן החלטה על תשלום דיבידנד או כיו"ב, ולא
הובטחו הבטחות כאלו אחרות לעתיד לבוא, בקשר עם פעילותן של החברה-המערערת או

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 1021/07

ע"מ 1022/07 ג

ע"מ 1024/07

1 המשיכו וממשיכים להחזיק עד היום במניות החברה-המערערת, אך אין הם
2 מעורבים כלשהו בפעילותה, פעילות אותה מנווט לבדו, ובכלל זה אין הם מעורבים בנעשה
3 עם כספים שנותרו בידי החברה (מיליוני ₪).
4

ויתור

5
6 13. כאמור, המשיב משתית את עמדתו על ויתור הדדי שעשו החברה, מחד, מאידך.
7 במאמר מוסגר אציין, כי בראשית ביקש המשיב לייחס למערערים ביצועה של עסקה מלאכותית,
8 חלוקת דיבידנד, או מכירת מניות. סופו של יום הוא ויתר על כל טענותיו אלה, ונותר עם הטענה
9 לפיה השניים ויתרו זה לזה על זכויות בשווי רב, ויתור שהביא לכל אחד מהם רווח הון, עליו הם
10 חייבים במס.

11 אשר לחברה טוען המשיב, כי היא ויתרה על פעילותה לטובת האחים, ופעילות זו הינה בעלת
12 שווי כלכלי רב. היא ויתרה, כך המשיב, על צבר הלקוחות, על מכונות, מערכות ומוצרים שפיתחה עם
13 השנים, ועל המוניטין שצברה ושאר קניין רוחני, דוגמת שרטוטים, תוכנות, רשימת לקוחות, מיפוי
14 עולמי ועוד כיו"ב. כל אלה הגיעו לידי האחים ורווח הון זה שעש חייב במס.

15 המשיב מקבל, כי לא הסכים לכך שהאחים ימשיכו את פעילותה של החברה (בלא
16 שיתנו לו תמורה הולמת), אך טוען עם זאת, כי היה על (באמצעות החברה) לפנות לערכאות
17 על מנת לעצור את מלהמשיך בפעילותה של החברה. משלא עשתה כן החברה, יש לראותה כמי
18 שויתרה על נכס לטובה.

19 14. מצידם, ויתרו על כספים רבים שנותרו בידי החברה, כך טענת המשיב, באשר אין הם
20 מעורים כלשהו במתרחש בה, עושה בה כבשלו, ולא רק זאת, כי אם הוא עושה, במכוון,
21 לרוקן את החברה מכספיה (אם כי גם המשיב מאשר, כ לא משך, באופן אישי, דיבידנד
22 כלשהו מאז הפירוד).

23 ובהמשך לעמדתו אודות הפניה לערכאות טוען המשיב, כי ויתרו אף הם על פניה
24 לערכאות, על מנת לעצור את מלעשות בחברה כבשלו, ולרוקן אותה מכספיה, זכות שעמדה
25 להם כבעלי מניות, כגון בתביעה למניעת קיפוח המיעוט.

26 15. המערערים כופרים, בתורם, בתיזה זו שמציג המשיב. לגישתם – לא נעשה דבר המחייב
27 בתשלום מס. מצב ההחזקות בחברה נותר כשהיה, החברה לא קיבלה דבר לא קיבלו
28 ממנה דבר, ולכן אין עניין לנו באירוע מס.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 1021/07

ע"מ 1022/07

ע"מ 1024/07

16. המחוקק אכן מכיר בויתור, כאחד מצורותיה של המכירה, העשויה להביא רווח הון לאדם, רווח החייב בתשלום מס. ס' 88 לפקודת מס הכנסה מגדיר:
- "מכירה" – לרבות... ויתור, ... וכן כל פעולה או אירוע אחרים שבעקבותיהם יצא נכס בדרך כל שהיא מרשותו של אדם, והכל בין במישרין ובין בעקיפין..."
17. האם היה ויתור שעשתה החברה לטובת [REDACTED] עשו לטובת החברה? תשובתי על שאלה כפולה זו הינה שלילית, ואת טעמי אביא עתה.
- ויתור מצד [REDACTED]**
18. ויתור כי תעשה החברה [REDACTED] משמעו, כי [REDACTED] יעבור נכס כלשהו (נכס, זכויות, וכד') מאת החברה. כדבר הזה לא ארע בענייננו. החברה לא העבירה [REDACTED], גם לא בהתנהגות כטענת המשיב, כל נכס מכל סוג שהוא.
19. לשיטת המשיב, נכסיה של החברה, אלה שעברו לידי [REDACTED] היו המוניטין שלה, הידע המקצועי שבו אחזה, תכניות/תכנות/שרטוטים של מכונות וכד', ציוד, וצבר לקוחות. לא יכולתי לראות, כי החברה נתנה [REDACTED] לו מן החברה, איזה מבין כל אלה. למרכיבים אלו נידרש עתה, כל אחד בנפרד.
20. ובכן בראשית אציין, כי פעילותה של החברה בשעתה היתה שוות ערך כלכלי, וככל הנראה רב, וזו הסיבה [REDACTED] דרש [REDACTED], בעת הפירוד, מיליוני ש"ח עבור העברת הפעילות לידהם. אלא שהמגעים בין השניים העלו חרס, מעיקר מכיוון [REDACTED] הבינו, כי אין בידי [REDACTED] למכור להם דבר, שכן כל ערכה של החברה מתמקד בידע המקצועי, שממילא מצוי בידהם. הם ביקשו הימנו לרכוש את שמה של החברה, על מנת שתחת השם "[REDACTED]" הם יוכלו להמשיך בפעילותם, אלא שהוא סרב לכך.
21. מוניטין היה, אפוא, לחברה. אלא שככל שהוא נבע משמה – [REDACTED] סרב, כאמור, לתיתו [REDACTED] ולכן ייסדו [REDACTED] חברה עם שם שונה לחלוטין ("[REDACTED]"). המוניטין שמבקש המשיב לייחס ל[REDACTED], ככל שזה נובע מן השימוש בשמה של החברה, איננו רלוונטי עוד.
22. בהמשך לטענתנו זו מבקש המשיב לייחס [REDACTED] נטילת לקוחותיה של החברה. ובכן אין חולק, כי [REDACTED] המשיכו ונתנו שירות ללקוחות, עמם עברה החברה לפניהם. אלא שבכך אינני רואה כל נטילה. ראשית, [REDACTED] הכירו את הלקוחות הללו, גם אם לא כולם, עוד קודם שהגיעו לחברה בשנות התשעים למאה הקודמת, כיוון שהם עוסקים בתחום הפלסטיקה שנים לפני שהחלו עובדים בחברה-המערערת. אין לומר עליהם, על כן, כי נטלו את לקוחותיה.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 1021/07

ע"מ 1022/07

ע"מ 1024/07

שנית, חשוב לראות, כי התחום בו עסקין הינו ייחודי מאוד, הדורש ידע מקצועי מיוחד, ובו החזיקו האחים [REDACTED]. החברה המערערת היתה, הלכה למעשה, החברה היחידה בארץ שנתנה את השירות המיוחד לפירמות בתחום הפלסטיקה, כך העיד העד הרפז, ועדותו נאמנה עליי. בעת שעבדו בחברה היו האחים [REDACTED] שעמדו מול הלקוחות, ככל הנוגע לתחום המקצועי. הם הכירו את הלקוחות, וחשוב מכך – הלקוחות הכירו אותם כאנשי המקצוע. על כן, בעת שהפסיקה המערערת את פעילותה, היה זה אך טבעי שהלקוחות ימשיכו ויקבלו את השירות ממי שנתנוהו להם קודם לכן, משמע האחים [REDACTED] אילולא היו [REDACTED] נותנים ללקוחות אלה את השירות, לאחר [REDACTED] החליט להפסיק את פעילותה של החברה בתחום זה, היו עשויים הלקוחות למצוא עצמם מול שוקת שבורה, בלא שירות חשוב שניתן להם עד אז. איש לא יכול היה למנוע מן הלקוחות לפנות [REDACTED], ולקבל שירות שבלעדיו היה עליהם לפנות לנותני השירות מחוץ למדינה, ואולי לא לקבלו בכלל.

23. צבר הלקוחות לא היה, אפוא, רכוש בלעדי של החברה, כי אם בבחינת מידע, שממילא היה ביד [REDACTED] קודם לכניסתם לחברה (גם אם לא כולו).

24. על כך יש להוסיף, כי בין [REDACTED] מעולם לא נכרת הסכם אי-תחרות או סודיות, שעשוי היה למנוע [REDACTED] לעסוק בתחום עיסוקה של החברה לעת שיארע פירוד. מתוך כך מתבקשת גם מסקנה, כי לא היתה כל מניעה [REDACTED] לנו ללקוחותיה של החברה (למעשה היה זה ש [REDACTED] פנה ללקוחות החברה, והודיעם כי [REDACTED] ימשיכו ויתנו להם, מכאן ואילך, את השירות שקיבלו עד אז מן החברה). גם מטעם זה אין אתה יכול לומר, כי [REDACTED] קיבלו מן החברה את צבר לקוחותיה.

25. הוא הדין ביחס לידע, שלטענת המשיב נטלו עמם [REDACTED], כשיצאו לדרכם החדשה. ידע זה הוא אמנם שווה כסף, אלא שהאחים אחזו בו בלא כל קשר לחברה. כאמור מעלה, הם היו בעלי המקצוע, הרוח החיה המקצועית בחברה, וככאלה הם המשיכו גם בדרכם החדשה, כשהם עושים שימוש בידע שהיה ברשותם, מכוח הכשרתם וניסיונם המקצועיים. מסקנתי זו אינה משתנית גם נוכח טענתו של המשיב, לפיה תכניות למיניהן הגיעו לידיהם של [REDACTED], ובהן הם עשו שימוש בחברה החדשה שהקימו. כשם שהעיד [REDACTED] 35 (פרוטוקול), ועדות זו מקובלת עליי, את התכניות הכינו האחים, וגם אם קיבלו מן החברה דיסקים וכד' – הם לא היו צריכים להם, כיוון שהכל היה בראשם, משום שהם שהכינו את התכניות מלכתחילה. את המכונות, כך העיד [REDACTED], הם פיתחו עוד מימי עבודתם בקיבוץ גניגר, משמע בטרם הגיעו לחברה, וכל שנעשה מאז בחברה – נעשה על יסוד הידע הבסיסי שעמו באו לחברה מלכתחילה, כשעליו נעשו שינויים והתאמות בכל פרויקט ופרויקט.

26. וגם בהקשר זה אפנה לעובדה, כי בין [REDACTED] לא נכרת הסכם אי תחרות או סודיות, שקיומו יכול היה להעיד על כך, שידע שיצברו [REDACTED] יעקב פעילותם בחברה, יהיה רכוש של. לא בכדי לא נכרת הסכם שכזה, כיוון שכל שהיה [REDACTED] – הידע שלהם (ובכלל זה ניתן לדבר גם על צבר הלקוחות הייחודי), עמו הם באו לחברה, ועמו הם רצו לצאת מן החברה, שמא יבוא הפירוד (שבפועל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 1021/07

ע"מ 1022/07 ג

ע"מ 1024/07

1 בא כעבור שנים של עבודה משותפת), בלא שתעמוד להם מגבלה על יכולתם להתפרנס מן העיסוק
2 היחידי בו התמחו.

3 27. עוד עלה מחומר הראיה שהובא בפניי, כי לאחר שהקימו את חברתם ביקשו לרכוש מן
4 החברה נכסים שונים, כגון ציוד, מלאי, הזמנות ועבודות בביצוע ועוד כיו"ב, וכן הסכים
5 למוכרם להם, אך לבסוף חזר בו. כיוון שכך נאלצה החברה החדשה לרכוש את כל הציוד הדרוש לה,
6 על מנת לצאת לדרכה החדשה. הם גם שכרו מבנה אחר מזה שבו פעלה החברה-המערערת, שם החלו
7 את פעילותם, ורק לאחר שסיימה את פעילותה בו, הם שכרו את המקום מבעליו, והמשיכו
8 בפעילות של חברתם החדשה מתוך המבנה, שהתאים להם מבחינת גודלו.

9 28. ראינו, כי המשיב בא בטרוניה על שלא פנתה לערכאות, על מנת למנוע
10 להמשיך את פעילותה, כאילו נטלו ממנה מוניטין, קניין רוחני ועוד כיו"ב, ומתוך ויתור זה של
11 על פניה לערכאות הוא מבקש ללמוד, שמא להתחזק בעמדתו, כי היא ויתרה על נכס בעל ערך רב
12 שהגיע לידי על כך הוא מבקש לחייבם בתשלום מס.

13 ובכן בראשית אציון, כי דעתי אינה נוחה מעמדתו זו של המשיב, המבקש לייחס אירוע מס
14 למי שאיננו אף לפנות לערכאות. בכך יש משום פגם נורמטיבי-ערכי, על שום העידוד לפניה לערכאות,
15 של מי שבחרים שלא לעשות כן, מטעמים שונים, גם אישיים-פרטיים. היחסים בין השותפים לשעבר
16 אמנם נעכרו בעת הפירוד, אלא שהתרשמותי היא, כי היחסים בין השניים היו כה משפחתיים, עד כי
17 אינני רואה, כי היו תובעים זה את זה בבתי משפט. מכל מקום, יש משום עידוד זה שמבקש המשיב
18 לעשות על מנת להביא לריבוי התדיינויות מיותר, ולכך אינני סבור כי יש ליתן יד, גם לא בעקיפין, על
19 ידי מיסויו של מי שבחר שלא לפנות לערכאות.

20 שנית, וזה העיקר, אפילו היה בוחר לפנות לערכאות, אינני משוכנע, כלל ועיקר, כי
21 היה בידו למנוע מן האחים מלעשות את שעשו. כשם שתיארתי בדבריי שלמעלה, לא היה כל
22 הסכם אי תחרות בין, ולכן יכולים היו האחים להמשיך ולעסוק בפעילות היחידה בה
23 היו בקיאים, ובה עסקו משך שנים בטרם הגיעו לחברה. הידע היה שלהם, הלקוחות היו מגיעים
24 אליהם ממילא, כמי שפעלו מולם קודם לכן, ומכל מקום – בלא שהאחים יתנו להם את השירות היו
25 מוצאים הלקוחות את עצמם מול שוקת שבורה, לאחר שהחברה-המערערת חדלה מפעילותה בתחום
26 המדובר. איסור המשכת הפעילות בידי האחים היתה בבחינת כריתת מקור הפרנסה היחיד
27 שלהם, משמע יכולתם לעשות שימוש בידע המקצועי שצברו משך שנים, ובכך היה משום פגיעה קשה
28 בחופש העיסוק שלהם. פניה לערכאות לא היתה מועילה, כך נראה, לחברה-המערערת, והיא אמנם
29 לא עשתה כן.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 1021/07

ע"מ 1022/07

ע"מ 1024/07

ויתור מצד

29. מצדה של [REDACTED] לא יכולתי לראות, מכל הטעמים שמניתי, ויתור כלשהו. ומה באשר [REDACTED]? ובכן ביחס לטוען המשיב, כאמור, כי הם ויתרו על הכספים שהותירו בחברה, כספים המגיעים כדי מיליוני ₪. הם אינם מעורים באשר עושה [REDACTED] בחברה שהם בעלי מניותיה, כשהוא מרוקן אותה מכספיה, כך המשיב.

30. ובכן בראשית אומר, כי ויתור מצידם של [REDACTED], כזה שיבסס "מכירה" כמשמעה בסעיף 88 לפקודה, צריך להיות כזה, שיתן לחברה רווח הון, שלא היה לה אלמלא הויתור. רווח שכזה אין בנמצא. הכספים שנותרו בקופתה בעת הפירוד היו ונשארו שלה, [REDACTED] אין כל זכות בהם, כבעלי מניותיה. לכל היותר יש בידיהם זכות לדיבידנד, ככל שיחולק (או זכויות בעת פירוק). זכות תביעה כנגד החברה אין ולא היתה בידיהם, על שהמשיכה והחזיקה את הכספים בידיה. לכל היותר ניתן היה לדבר על ויתור של [REDACTED] שכבעל השליטה בחברה עושה בכספיה כבשלו, משמע פוגע [REDACTED] כמייעוט. ואם כך, עניינה של טענה זו הוא [REDACTED] לא בחברה, שלא קיבלה מאת [REDACTED] דבר. [REDACTED] איננו בעל דין לפניי, באשר המשיב איננו מייחס לו כל רווח הון. טעם זה לבדו יש בו כדי להשמיט את הקרקע תחת טענתו של המשיב כלפי המערערת, כמי שעשתה רווח הון, ולכן את ערעורה יש לקבל.

31. מכל מקום, לא רק החברה לא עשתה רווח הון, כי אם גם [REDACTED] לא עשה רווח, כתוצאה מן הויתור שטוען לו המשיב.

תחילה אציין, כי טענתו של המשיב אינה קוהרנטית מבחינה לוגית. מחד הוא מסכים, כי הצדדים לא הגיעו לידי הסכמה אודות התמורה שביקש [REDACTED] עבור העברת פעילות החברה לידי [REDACTED], משום שדרש מהם 3-5 מיליוני ₪. אלא שמאידך הוא טוען, כי [REDACTED] השלימו עם הותרת כספים בסכום דומה ואולי גבוה יותר, כספים שנותרו בקופת החברה. אם אכן מגיעים להם סכומי כסף כה גבוהים מן החברה, כבעלי מניותיה, כדאי היה להם יותר לבוא לידי הסכמה עם [REDACTED] ולשלם לו את שביקש, ואף היו נותרים ברווח, לאחר שהיו מקבלים את חלקם מן הכספים שנותרו בחברה. טענתו זו של המשיב מחזקת דווקא את עמדת המערערים, לפיה לא היתה כל הסכמה, לא כלשכן ויתור של [REDACTED] על כספים במיליוני ₪, כאשר יכולים היו לרכוש את דרכם החדשה [REDACTED] תמורת סכום נמוך יותר.

32. ולגופם של דברים. אין חולק, כי מבחינה רשמית לא נעשה דבר. רוצה לומר, [REDACTED] היו וממשיכים להיות בעלי מניותיה של החברה, ומבחינת זכויותיהם בה לא נשתנה דבר. אכן, הם אינם מעורים בנעשה בחברה, והשולט הבלעדי בה הוא [REDACTED]. אלא שזכויותיהם בה נותרו כשהיו. אם תעשה החברה רווחים בעתיד, מן המיזם התיירותי-בידורי אליו פנתה אחרי הפירוד, הם יהיו, כבעלי המניות, חלק מתמונת המצב, ככל שיחולק דיבידנד.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 1021/07

ע"מ 1022/07

ע"מ 1024/07

33. אינני מליט את עיניי מלראות, כי עושה בחברה כבשלו, במיזם אליו פנה בעקבות החלטתו משנת 2003. הנני מודע גם לכך, שהאחים אינם מתעניינים בקורותיה של החברה, הכנסותיה, הוצאותיה, ומה נעשה בכספים שנותרו בה לאחר הפירוד. אלא שבכך יש לראות משום בחירה שלהם, כמי שהשלימו עם הפירוד, השלמה עם החלטתו של שותפם לשעבר, שמטעמים אישיים, פרטיים מאוד, החליט שלא להמשיך ולעסוק בפעילות בה עסק עד אז, על מנת לפתח תחום עיסוק אחר. מכל מקום, גם אם יבקשו היום להתערב בנעשה בחברה, כמי שאוחזים בכשליש ממניותיה, הרי הוא בעל השליטה בה, ובכוחו לנווט את פעילותה של החברה ככל שירצה, ובלבד שלא יפגע בהם, כמיעוט. כך או אחרת, זכותם עומדת להם לתבוע הימנו, בכל עת שירצו בכך, כי יחדל מפגיעה בהם כמיעוט, אם יסברו כי כזה הוא המצב. זכותם תעמוד להם אם ימצאו, כי הוא נוטל כספים לכיסו מכספי החברה. וכאן אדגיש שוב, כי עד היום לא נטל מכספי החברה לכיסו. המשיב מצביע על כך, שמשך השנים שמאז הפירוד פחתו הכספים שבחברה בכמחצית, אלא שגם הוא איננו מייחס את הפיחות בנטילת כספים לכיסו של "ריקון" החברה מכספיה, כפי שטוען לו המשיב, נובע מהפניית הכספים לפעילות החדשה, ובכך אין כל דופי, ואפילו היו מבקשים למנוע מלנווט את החברה לפעילותה החדשה, אינני משוכנע כי היה בכוחם לעשות כן, כשהוא בעל השליטה בחברה.

סיכום

34. סוף דבר, לא יכולתי להשתכנע מעמדתו של המשיב, לפיה מי מן הצדדים ויתר על נכסים לטובת האחר. לא ויתרו על זכויותיהם בחברה, באשר הם עודם מחזיקים בהון מניותיה, על כל הזכויות הנגזרות מהחזקה זו. העובדה, כי הם אינם מעורבים בחברה אינה מעלה ואינה מורידה, כשם שאין חשיבות לכך, בעל השליטה בחברה, מפנה את הכספים לערוצי השקעה חדשים בהם הוא בחר. מכל מקום, אם קיים ויתור שכזה, אין הוא מופנה לחברה כי אם למנוע, ואם כך הוא, כי אז החברה אינה עושה כל רווח הון מכך. אינם תובעים את המגיע להם מכספים בהם היא מחזיקה. ומצד לא ראיתי כל ויתור כלפי שהרי את החברה החדשה הם מפעילים על פי ידע שהיה ברשותם ממילא, וידע זה כולל גם את הלקוחות, שממילא היו באים אליהם כמי שהיו ונותרו בעלי המקצוע.

35. המשיב מפנה לכך, ממתינים לסיומו של ההליך שלפניי, בטרם יערכו התחשבות בקשר עם הפירוד. ובכן גם אם דברים אלה היו נכונים, ימתין המשיב עד כי יארע דבר, וימסה את האירוע לפי שיתרחש. לעת הזו יש לומר, כי אין כל אירוע, החייב במס.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

27 דצמבר 2011

ע"מ 1021/07

ע"מ 1022/07

ע"מ 1024/07

36. משום כל הטעמים הללו הנני מקבל את הערעורים שהונחו לפניי, ומבטל את שומתו של המשיב. המשיב ישא בשכר טרחת עורכי דין של המערערים, לאחים [REDACTED] סך 10,000 ₪, ולחברה סך 10,000 ₪.

ניתן היום, א' טבת תשע"ב, 27 דצמבר 2011, בהעדר הצדדים.

אברהם אברהם, סגן נשיא